

عکس: بازار قیصریه اصفهان

نتایج پایش محیط کسب و کار بهار ۱۴۰۰ استان اصفهان |

- نام پژوهش: نتایج پایش محیط کسب و کار بهار ۱۴۰۰ استان اصفهان | تهیه شده: واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی
- انتشارات: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- تاریخ انتشار: شهریور ماه ۱۴۰۰
- صاحب امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان

مقدمه

ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، اتاق‌ها را موظف کرده است به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخصهای ملی محیط کسب و کار در ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استانها، بخشها و فعالیتهای اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند. این تحقیق با معرفی نماگرها و مولفه‌های ملی محیط کسب و کار، پرسشنامه و جامعه آماری و فرایند اجرایی محاسبه این شاخص، زمینه اجرایی این حکم قانونی را مهیا میکند.

بر اساس آخرین گزارش انجام کسب و کار سال ۲۰۲۰، ۱۹۰ کشور جهان از لحاظ شاخص سهولت انجام کسب و کار رتبه بندی گردیده است. شاخص سهولت انجام کسب و کار از ده زیر شاخص تشکیل شده است که از ابعاد گوناگون وضعیت انجام کسب و کار در کشورها را مورد بررسی قرار می‌دهد و جهت محاسبه امتیاز و رتبه هر کشور، اقدامات اصلاحی انجام گرفته در کشورها با تأثیر مثبت و یا منفی در هر یک از معیارها، لحاظ می‌گردد.

طبق آخرین گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۲۰، رتبه ایران در شاخص سهولت کسب و کار ۱ پله

طبق آخرین گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۲۰، رتبه ایران در شاخص سهولت کسب و کار ۱ پله نسبت به سال ۲۰۱۹ بهبود یافته است. و همچنین فاصله از شاخص پیشرو برای ایران (از ۱۰۰ نمره که ۱۰۰ بالاترین امتیاز است)، برای اولین بار در سال‌های اخیر کاهش یافته و از ۵۸/۶ به ۵۸/۵ رسیده است.

نسبت به سال ۲۰۱۹ بهبود یافته است و همچنین فاصله از شاخص پیشرو برای ایران (از ۱۰۰ نمره که ۱۰۰ بالاترین امتیاز است)، برای اولین بار در سال‌های اخیر کاهش یافته و از ۵۸/۶ به ۵۸/۵ رسیده است. توضیح آنکه تغییرات در رتبه هر کشور در گزارش انجام کسب و کار بانک جهانی می‌تواند ناشی از چهار عامل باشد: ۱- تغییر روش‌شناسی بانک جهانی در محاسبه شاخص، ۲- انجام اصلاحات واقعی توسط دولت، ۳- اعمال بازنگری در داده‌های اشتباه سال‌های گذشته و ۴- تغییر وضعیت سایر کشورها. نکته قابل توجه آن است که در گزارش بانک جهانی ۲۰۲۰، روش محاسبه امتیاز نماگر حمایت از سهامداران خرد تغییر یافته و امتیاز ایران بدون هیچ گونه تغییری در مقررات این حوزه و نیز بدون تغییر در داده‌های مربوط به این نماگر، از ۳۳/۳ به ۴۰ افزایش یافته است. همچنین رتبه کشور در زیر مؤلفه‌ی ثبت مالکیت و اثر مثبت آن بر بهبود رتبه کل ایران، ناشی از بازنگری در داده‌های اشتباه گذشته است، نه اصلاحات واقعی در مقررات یا عملکرد این حوزه. در نماگر اخذ مجوزهای ساخت و ساز نیز بازنگری داده‌ها موجب افزایش ۰/۹ امتیاز شده و کاهش هزینه به دلیل افزایش درآمد سرانه ایران در سال ۲۰۲۰ در مجموع ۱۳ رتبه بهبود را در این نماگر موجب شده است. در نماگر دسترسی به برق

نیز کاهش هزینه به دلیل افزایش درآمد سرانه اتفاق افتاده و تغییر مثبتی در امتیاز کشور ایجاد شده، اما بهبود سریع تر وضعیت سایر کشورها در نهایت موجب تنزل رتبه شده است. در نماگر پرداخت مالیات نیز بازنگری در داده‌های سال ۲۰۱۹ موجب بهبود ۵ رتبه‌ای کشور شده است. تغییرات رتبه در نماگرهای شروع کسب و کار، اخذ اعتبار، تجارت فرامرزی و اجرای قراردادهای تنها به دلیل تغییر وضعیت سایر کشورها نسبت به ایران بوده است.

• مروری بر نتایج پایش کسب و کار استان اصفهان در فصل گذشته (زمستان ۹۹)

بر اساس گزارش پایش ملی محیط کسب و کار سه اتاق (بازرگانی، اصناف، تعاون) در فصل زمستان ۹۹ که فعالان اقتصادی مشارکت کننده و پاسخگوی این طرح هستند، مؤلفه‌های:

- ۱- غیر قابل پایش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (۹/۱۱)
  - ۲- موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی (۸/۴۶)
  - ۳- بی ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ... (۸/۲۸)
- نامناسب ترین مؤلفه‌های کسب و کار بوده اند و مؤلفه‌های: ۱- محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت (۲/۵۱)
- ۲- محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز و گازوئیل و ...) (۲/۶۵)
  - ۳- محدودیت‌های دسترسی به آب (۲/۷۲)
- مناسب ترین مؤلفه‌های کسب و کار بوده اند.

• خلاصه‌ای از نتایج کسب و کار کشور در فصل بهار ۱۴۰۰

بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۴۰۰، رقم شاخص کل، ۵/۹۰ (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ است) محاسبه شده که تا حدودی از وضعیت این شاخص نسبت به ارزیابی فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۹ با میانگین ۵/۸۰) بدتر شده است.

• مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح پایش استان اصفهان

نرخ پاسخگویی (درصد)										
سال ۹۷	بهار ۹۸	تابستان ۹۸	پاییز ۹۸	زمستان ۹۸	بهار ۹۹	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	استان اصفهان
۸۴	۶۴	۶۹	۳۸	۴۰	۸۳	۷۹	۸۴	۸۱	۹۴	

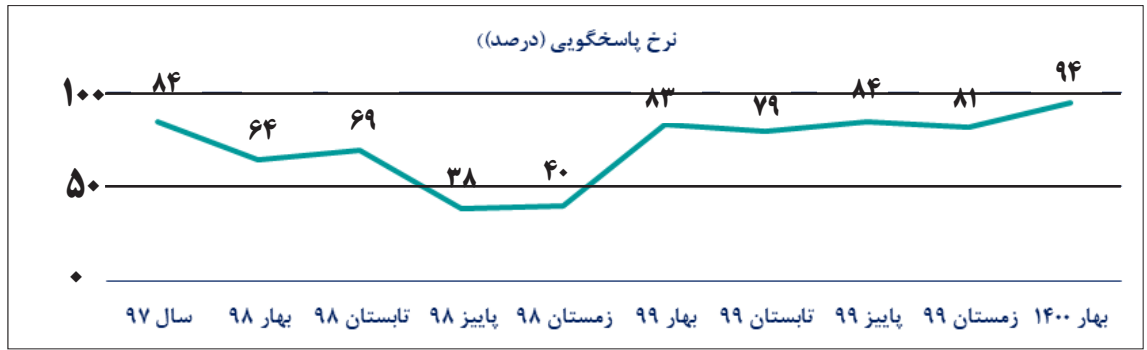
در بهار ۱۴۰۰، فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش سه مؤلفه: ۱- غیر قابل پایش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات، ۲- بی ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار، ۳- دشواری تأمین مالی از بانک‌ها را نامناسب ترین و سه مؤلفه: ۱- محدودیت دسترسی به آب، ۲- محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت و ۳- محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...) را مناسب ترین مؤلفه‌های محیط کسب و کار کشور نسبت به سایر مؤلفه‌ها ارزیابی نموده اند. قابل ذکر است که در ۴ دوره نخست اجرای این طرح، دشواری تأمین مالی از بانک‌ها به عنوان نامساعدترین مؤلفه کسب و کار ارزیابی شده بود اما در ۱۹ دوره اجرا از پاییز ۱۳۹۶ تا بهار ۱۴۰۰، غیر قابل پایش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات هم نامساعدترین مؤلفه کسب و کار ارزیابی شده است.

«نتایج پایش کسب و کار استان اصفهان در فصل بهار ۱۴۰۰»

بر اساس گزارش پایش ملی محیط کسب و کار سه اتاق (بازرگانی، اصناف، تعاون) در فصل بهار ۱۴۰۰ که فعالان اقتصادی مشارکت کننده و پاسخگوی این طرح هستند، مؤلفه‌های:

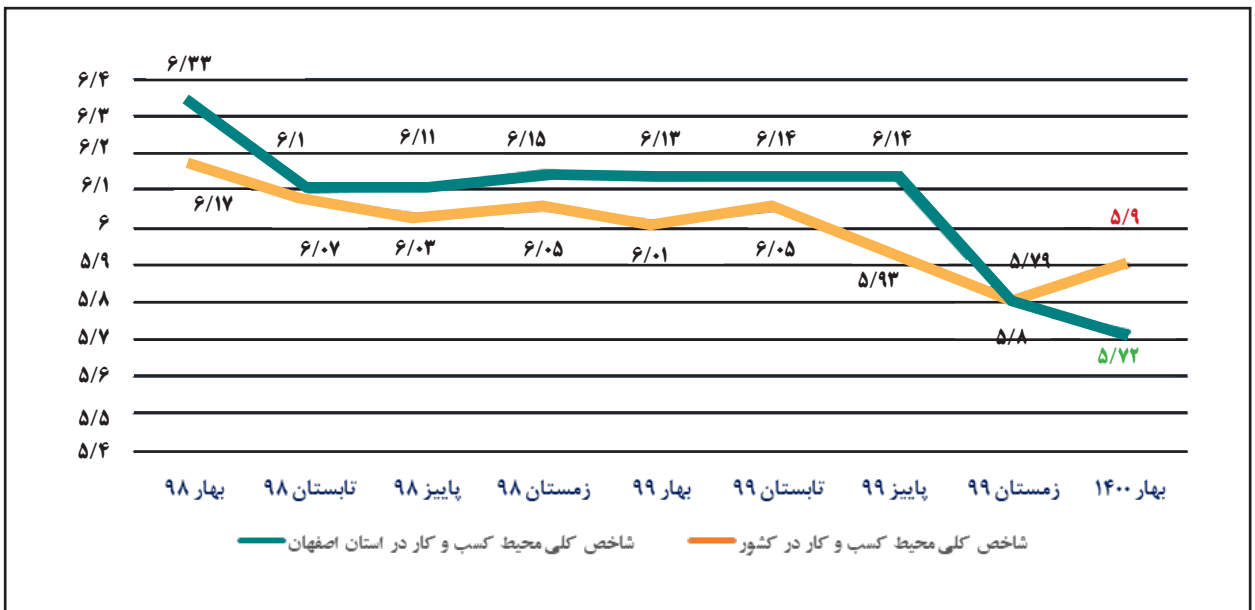
- ۱- غیر قابل پایش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (۹/۲۳)
  - ۲- موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی (۸/۲۱)
  - ۳- بی ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ... (۷/۸۹) نامناسب ترین مؤلفه‌های کسب و کار بوده اند و مؤلفه‌های:
- ۱- محدودیت دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت (۲/۶۹)
  - ۲- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول (۲/۹۶)
  - ۳- محدودیت‌های دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و ...) (۳/۰۸)
- مناسب ترین مؤلفه‌های کسب و کار بوده اند.

نتایج پایش محیط کسب و کار بهار ۱۴۰۰ استان اصفهان | شهریور ۱۴۰۰

مقایسه شاخص کلی پایش محیط کسب و کار در استان اصفهان

شاخص کلی محیط کسب و کار										استان اصفهان
سال ۹۷	بهار ۹۸	تابستان ۹۸	پاییز ۹۸	زمستان ۹۸	بهار ۹۹	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	
۶/۴۷	۶/۳۳	۶/۱۰	۶/۱۱	۶/۱۵	۶/۱۳	۶/۱۴	۶/۱۴	۵/۷۹	<u>۵/۷۲</u>	

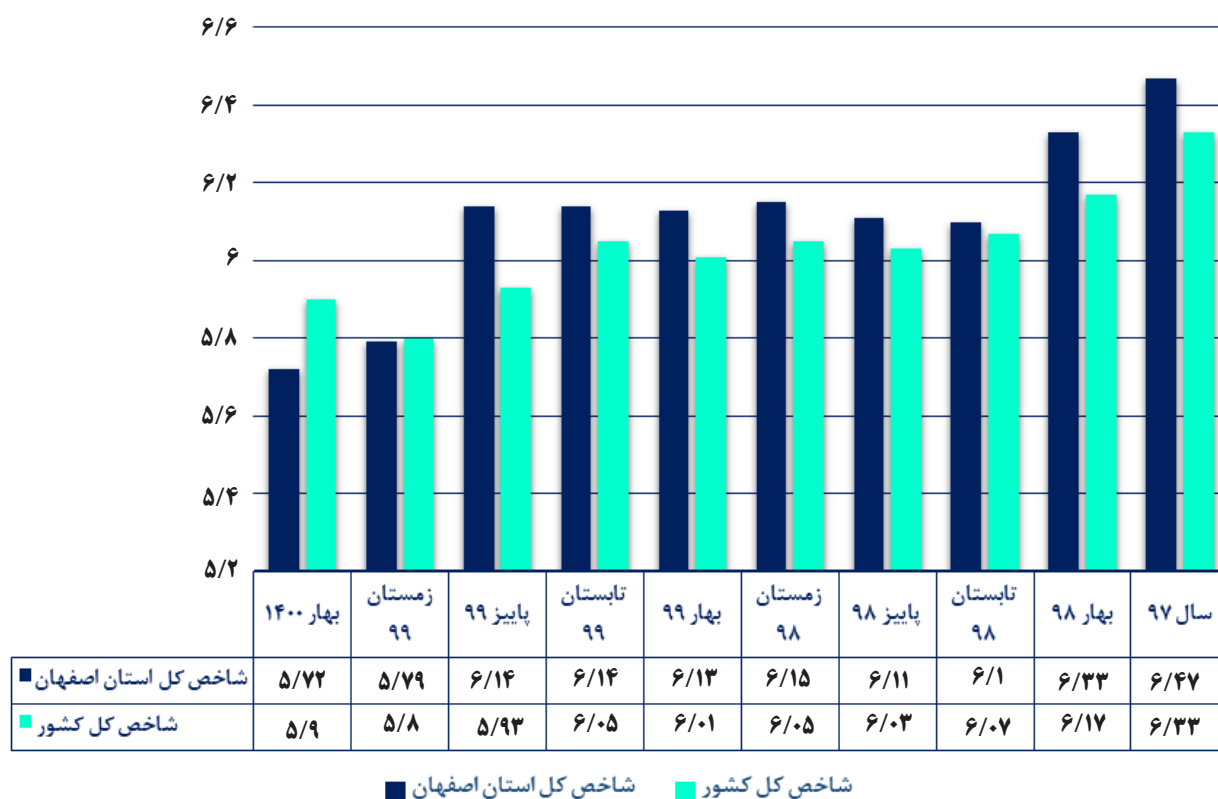

مقایسه روند تغییرات شاخص کل محیط کسب و کار در استان اصفهان و کل کشور

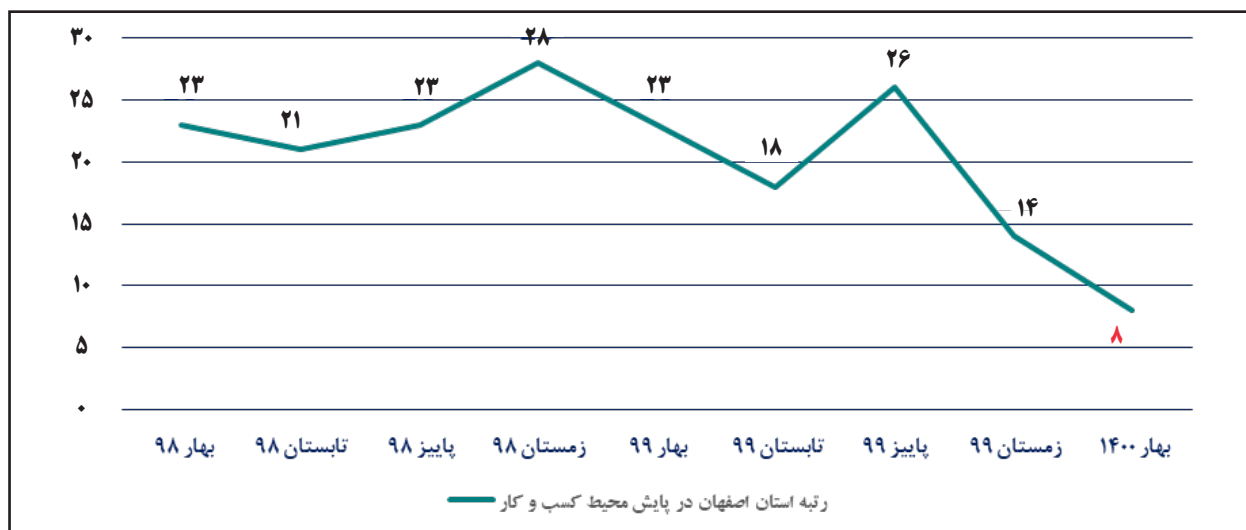
سال	بهار ۹۸	تابستان ۹۸	پاییز ۹۸	زمستان ۹۸	بهار ۹۹	تابستان ۹۹	پاییز ۹۹	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	ردیف
شاخص کل استان اصفهان	۶/۳۳	۶/۱۰	۶/۱۱	۶/۱۵	۶/۱۳	۶/۱۴	۶/۱۴	۵/۷۹	<u>۵/۷۲</u>	
شاخص کل کشور (میانگین)	۶/۳۳	۶/۱۷	۶/۰۷	۶/۰۵	۶/۰۱	۶/۰۵	۵/۹۳	۵/۸۰	<u>۵/۹۰</u>	

نتایج پایش محیط کسب و کار بهار ۱۴۰۰ استان اصفهان | شهریور ۱۴۰۰

● مقایسه روند تغییرات شاخص کل محیط کسب و کار در استان اصفهان و کل کشور

● رتبه استان اصفهان در شاخص محیط کسب و کار

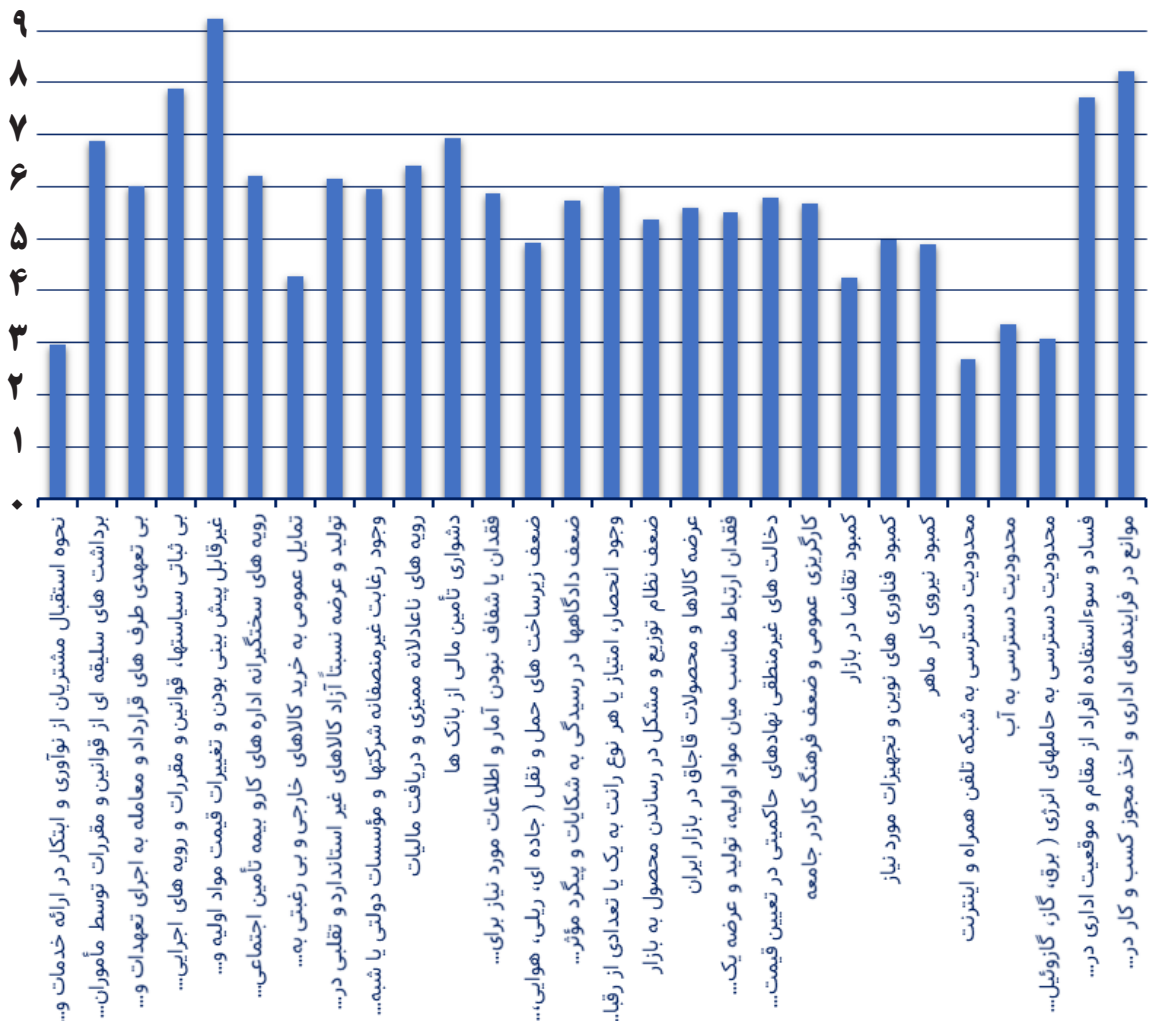

قابل ذکر است در بهار ۱۴۰۰، استان اصفهان در پایش محیط کسب و کار، رتبه هشتم را بدست آورده است که نسبت به فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۹)، شش پله و نسبت به دو فصل گذشته (پاییز ۱۳۹۹) ۱۸ پله بهبود پیدا کرده است. شاخص محیط کسب و کار استان اصفهان در بهار ۱۴۰۰، ۵،۷۲ و کشور ۵،۹ است (عدد شاخص بین صفر تا ۱۰ و هرچه بالاتر باشد، نامناسب تر است). بنابراین شاخص محیط کسب و کار در استان اصفهان برای دومین فصل پیاپی از میانگین کشوری کمتر شده و محیط کسب و کار استان بهبود پیدا کرده است.

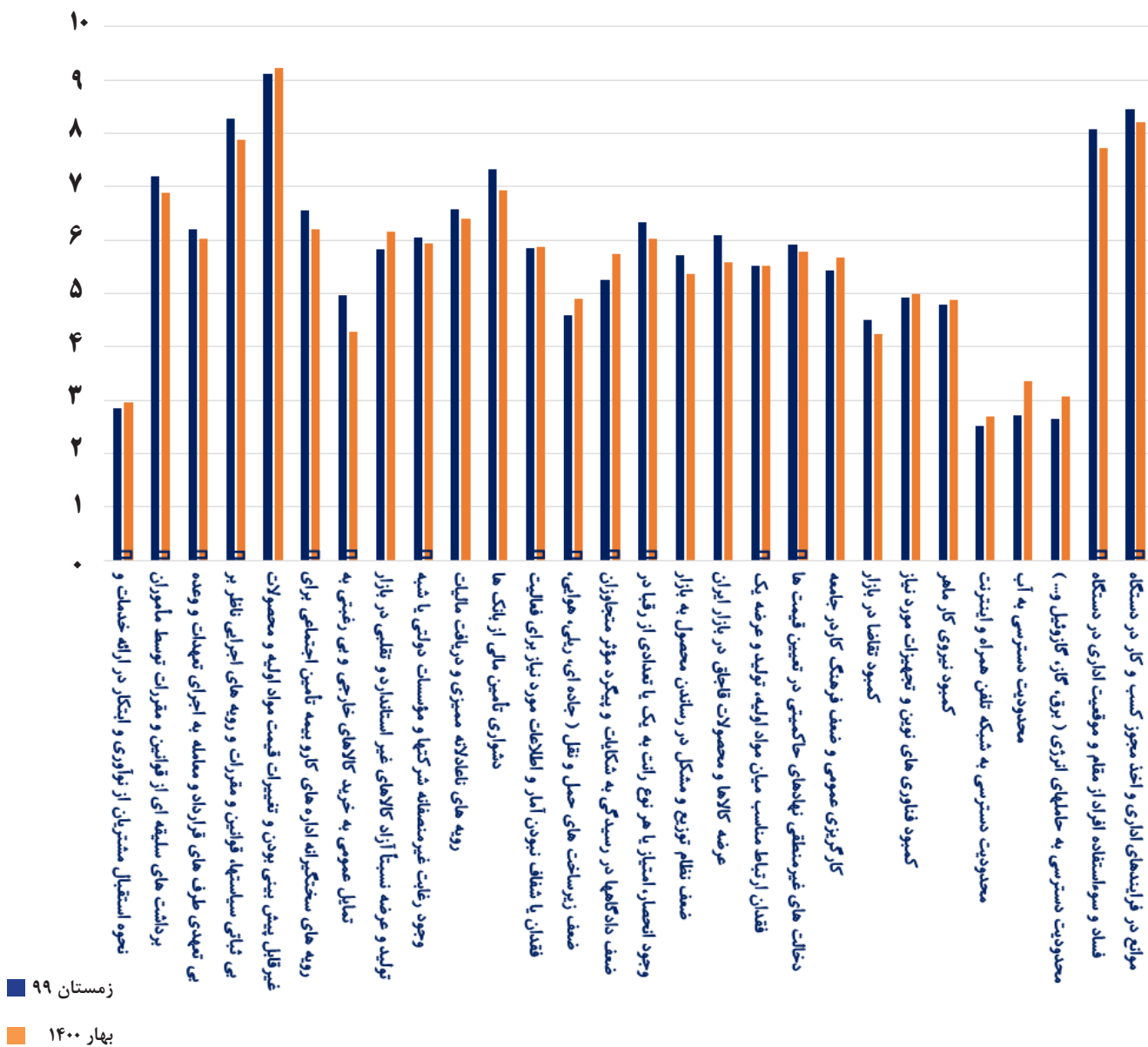

●● نمودار مؤلفه های شاخص محیط کسب و کار در بهار ۱۴۰۰

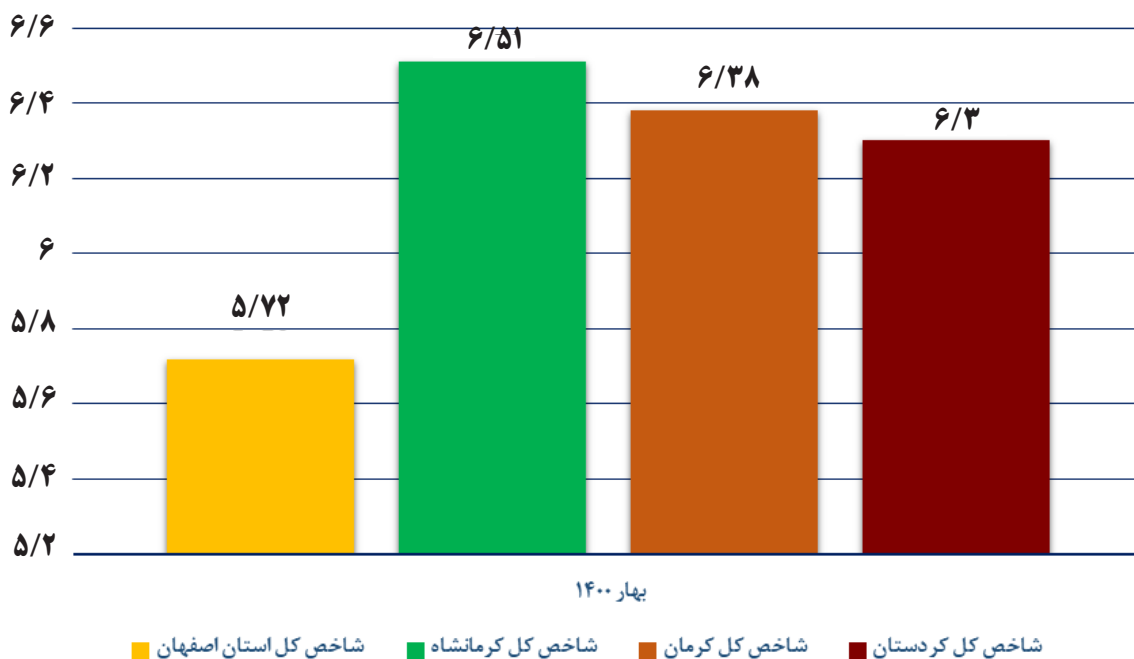

● نمودار مقایسه ای مؤلفه های شاخص محیط کسب و کار در زمستان ۹۹ و بهار ۱۴۰۰

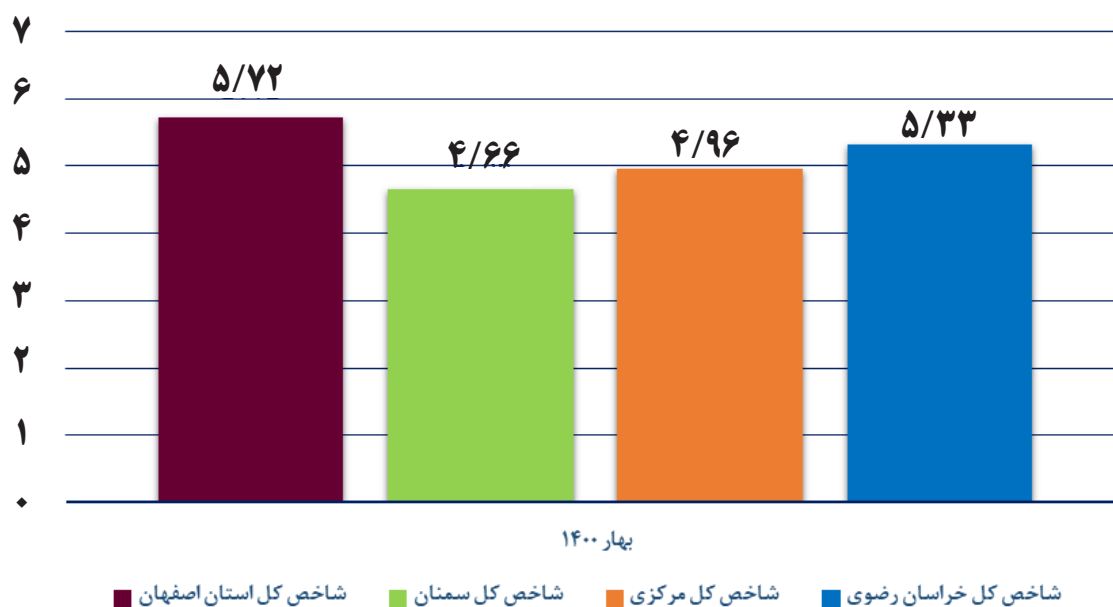
● شاخص کل محیط کسب و کار در استان اصفهان و بدترین استان ها از نظر وضعیت محیط کسب و کار

ردیف	بهار ۱۴۰۰
شاخص کل استان اصفهان	۵/۷۲
شاخص کل استان کرمانشاه	۶/۵۱
شاخص کل استان کرمان	۶/۳۸
شاخص کل استان کردستان	۶/۳۰

●● مقایسه شاخص کل محیط کسب و کار در استان اصفهان و بهترین استان ها از نظر وضعیت محیط کسب و کار

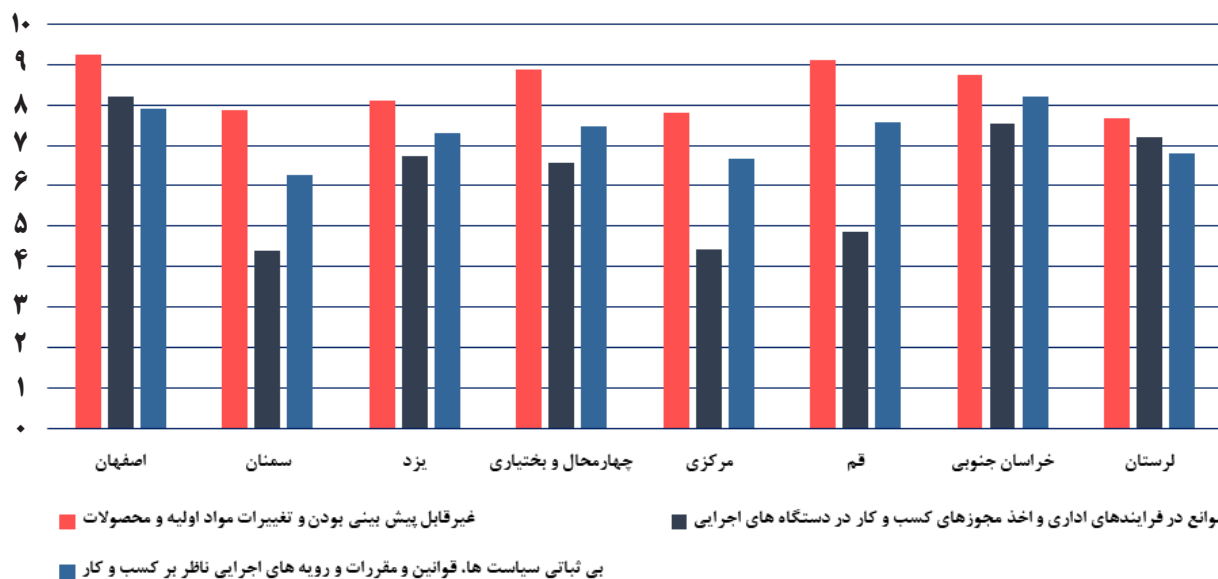
بهار ۱۴۰۰	ردیف
۵/۷۲	شاخص کل استان اصفهان
۴/۶۶	شاخص کل استان سمنان
۴/۹۶	شاخص کل استان مرکزی
۵/۳۳	شاخص کل استان خراسان رضوی

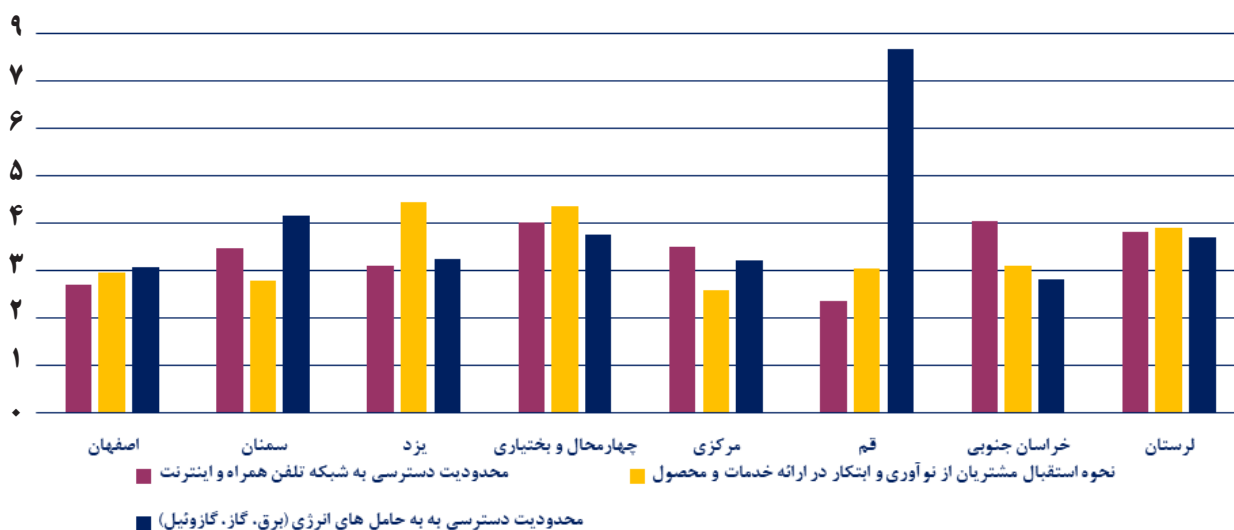

نتایج پایش محیط کسب و کار بهار ۱۴۰۰ استان اصفهان | شهریور ۱۴۰۰

«بدترین مؤلفه ها در طرح پایش محیط کسب و کار در بهار ۱۴۰۰ در استان اصفهان و استان های هم‌جوار»

«بهترین مؤلفه ها در طرح پایش محیط کسب و کار در بهار ۱۴۰۰ در استان اصفهان و استان های هم‌جوار»

ارزیابی فعالان اقتصادی از تأثیر کرونا در استان های کشور

بهار ۱۴۰۰	استان
۵/۴۷	استان اصفهان
۸/۲۳	بدترین استان کشور (اردبیل)
۴/۹۳	بهترین استان کشور (مرکزی)
۶/۲۴	میانگین کل کشور